

54 Alteri, minimasque nubes, assemque ^{et} rogatum,
Ad mensam quoties ^{et} parasitus venerit infans. 145

Vilibus ^{et} anticipes fungi ponentur amicis,
Boletus domino; sed qualem ^{et} Claudio edit
Ante ^{et} illum uxor, post quem nil amplius edit.
Virro sibi, et reliquis ^{et} Vironibus illa jubebit
Poma dari, quorum solo pascari odore, 150
^{et} Qualia perpetius Phaeacum autumnus habebat.
Credere quae possis surrepta ^{et} sororibus Afis.
Tu ^{et} scabie frueris mali, quod in aggere rodit,
^{et} Qui tegitur parma, et galea, metuensque flagelli
Discit ^{et} ab hirsuto jaculum torquere capella. 155
Forsitan impensa Vironum parcere credas;
Hoc agit, ut doleas nam ^{et} quae comœdia? mimus
Quis melior plorante gula? ergo omnia fiunt,
Si nescis, ut per lacrimas effundere bilem
Cogaris, ^{et} pressoque diu stridere molari. 160
Tu tibi liber homo, et regis conviva videris;
Captum te nidore suae putat ille culinae.
Nec male conjectat; ^{et} quis enim tam nudus, ut illum

^{et} A puero aureo, ad noma,
nuces, et rugas emendas. ^{et} Pe-
tens cibam, aut minuscula. ^{et} Pe-
tenuis, et arcu e cornibus em-
periosi plerumque, et lethales
immenso exemplo in crimen induci,
veneno Tib. Claudio prin-
cipi per hanc occasionem ^{et} conju-
ge Agrippina dato. Plin. lib.
22. cap. 22. ^{et} Claudius Imper-
ator quinus. ^{et} Agrippina
uxore venenatus. Vide Sat. 6.
vers. 63. ^{et} Sui similes, die
viribus. ^{et} Qualia mata in per-
petuo virenthibus, et fructiferis
horti Phaeacum, quorum rex
Alcinous, canit Homerus, et An-
tiquitas omnis. ^{et} Atlantis fi-
libus scilicet, aurea mala ex
horti Hesperidum in Africa. ^{et}
Scabioso malo. ^{et} Tiro. ^{et} A
Centurione, qui exercebat tirones,
hirsuto instar capellæ, vel indu-

to sagio Cilio, alii, ^{et} ab amento
corio capellæ. Brodas Mis-
s. c. 1. ab arcu e cornibus em-
periosi. Similis intelligi Ju. Ruti-
gersius, quae lucelli causa ab ^{et}
avertit facio iusticii solet. Mar-
tial. 1. 14. epist. 202. horde cul-
culo teeta, martial, pannæ, et
galea testa ridiculi causa flagello
assues, officione sui administrata.
Vide Burgersii var. lect. I. 3.
c. 15. et vetus Pitheci Schollas-
tes habet annotationem, quale
similis manducat. Sed non ego
credubus illis. ^{et} Ridiculus aque
nullus est, quam quando esurit.
Goliathus parasitus apud Plau-
tus in Stichio. ^{et} Ira frendere.
^{et} Quis enim tam pauper, ac
misera est, ut vel ingenuo, vel
liberto contigit libertas, ^{et}
hirsuto pati possit? Bis

(*) Es ablativo de la palabra Griega *άγρας*, derivado del verbo
άγειν, junto, congrego, y se toma por los vagabundos, que andan
enseñando á los corrillos animales extraordinarios con habilidades.

Bis ferat, ^{et} Hetruscum puer si contigit aurum?
Vel ^{et} nodus tantum, et signum de paupere loro? 165
Spes bene coenandi vos decipit: ^{et} ecce dabit jam
Semesum leporum, atque aliquid de clunibus apri:
Ad nos jam veniet minor ^{et} altilis; inde parato,
Intractoque omnes, et stricto pane tacetis.
Ille sapit, qui te sic uitit; ^{et} omnia ferre 170
Si potes, et debes: ^{et} pulsandum vertice raso
Prachebis quandoque caput, nec dura timebis
Flagra pati, his epulis, et tali dignus amico.

⁵⁹ Mos bullæ aurea gestan-
date ab Etruscis sumptus est. Vi-
de Pers. Sayr. v. 31. 60 Te-
mores, et libertatis conditio-
nis confaciebam bullam, vel no-
num gerbam. 61 Vos tamen
abjecti assecas concepisti spem
de reliqua ferculorum, quibus
inhabentes dictis apud vos. ^{et} Ecce
doh. etc. 62 Gallina saginata,
non tangitis pa-
cesses, vel parasitus piligrapida,

Ursidum Postulum ab uxore dicenda dissimilans, acriter ta-
ctis insurgit in multorum ludis scenicos, libidines, superbiam,
Graecæ lingue, liberatum artium certitatem, politicias inimico
gladiatori inversoram affectationem, superciliosum in-
miritos imperium, crudelitatem, temulentiam, superstitionem
despicere, et veneficia.

C Redo pudicitiam ^{et} Saturno rege moratam
In terris, visamque diu, cum frigida parvas
Praeberet speluncæ domos, ignemque, laremque,
Et pecus, et dominos communi clauderet umbra:
Silvestrem montana torum cum sterneret uxor
Frondibus, et culmo, vicinarumque ferarum
Pelibus: haud similis tibi ^{et} Cynthia, nec tibi, ^{et} cuius
Turbarvit nitidos extinctus passer ocellos:
Sed potanda ferens infantibus ubera magnis,

¹ Saeculo aureo, simplici. ² effuse lacrymans de morte pas-
Culta, et elegans amica Proper-
serculi: meae pueræ Flendo in-
fili. ³ Lesbis, Catulli amica,
glidi rubent ocelli Camilli.

Et saepe horridior glandem ructante marito. 10
 Quippe aliter tunc orbe novo, coeloque recenti
 Vivebant homines, qui⁷ rupto robore nati,
 Compositum luto⁷ nullos habuerunt parentes.
 Multa pudicitiae veteris vestigia forsani,
 Aut aliqua extiterant et⁷ sub Jove; sed Jove¹⁰ nondum
 Barbato, nondum Graecis jurare paratis
 Per caput alterius, cum furem nemo timeret
 Caulibus, et pomis; et¹² aperto viveret horto.
 Paulatim deinde ad superos¹¹ Astraea recessit,
 Hac comite, atque duae pariter fugere sorores. 20
 Antiquum, et vetus est alienum, Posthume, lectum
 Concitere, atque¹³ sacri genium contempnere fulcri:
 Omne aliud crimen mox ferrea protulit aetas:
 Viderunt primos argentea saecula¹⁴ moccois.
 Conventum tamen, et pactum, et sponsalia¹⁵ nostra
 Tempestate paras: jamque¹⁶ a tonsore magistro
 Pecteris, et¹⁷ digitu pignus fortasse dedisti.
 Certe sanus¹⁸ eras: uxore, Posthume, ducis?
 Dic qua¹⁹ Tisiphone? quibus exagitare²⁰ columbris?
 Ferre potes dominam salvis²¹ tot restibus ullam? 30
 Cum pateant altae,²² caligantesque²³ fenestrae?

Qua avide veschatur. 3 Re-
 cens extracto, et ab elementis
 nuper secreto, ex F. E. figura
 poetico. Virgil. *Genosque virum*
truncis, et rupto robore nata. 7 A
 Deo, vel²⁴ Prometheo effecti. 8
 Terrae filii, 9 Aetate argentea,
 10 Nondum adulto, et adultero,
 11 Parentum, liberorum, aut
 allorum, quos charos habeant,
 quae solennis jurandi formula,
 ut et per suum caput. 12 In-
 custodio, sepius tamen, haud mu-
 nito, 13 Justitia Astraei Titana-
 nos, et Aurora filia, 14 Padi-
 citia, 15 Ascendere, violare,
 16 Conjugis tori praesidem.

Cum

(*) *tueri*, quasi *punitio caelis à vita*, *punitio*, à verbo
tiri, et à *pīsī*, *homocidium*.

Cum tibi vicinum se praebeat²⁵ Aemilius²⁶ Pons?
 Aut si de multis nullus placet exitus: illud
 Nonne putas melius, quod tecum²⁷ pusio dormit?
 Pusio, qui noctu²⁸ non litigat, exigit à te
 Nulla jacens ille munacula, nec queritur quod
 Et²⁹ lateri parcas, nec quantum jussit,³⁰ anheles.
 Sed placet Ursidio³¹ lex Julia: tollere dulcem
 Cogitat haeredem, caritatus³² turtur magno,
 Mullorūque jubis,³³ et captatore macello. 40
 Quid fieri non posse putes, si jungitur ulla
 Ursidio? si moechorum³⁴ notissimus olim
 Stulta³⁵ maritali jam porrigit ora capistro.
 Quem roties textit perituri cista Latini?
 Quid³⁶ quod et³⁷ antiquis uxori de moribus illi
 Quaeritur: ô medici, medium pertundite venam.
 * Delicias hominis! Tarpejum limen adora
 Pronus, et³⁸ auratum³⁹ Junoni caede juvencam,
 Si⁴⁰ tibi contingit capitis matrona pudici.
 Paucae adeo⁴¹ Cereris vittas contingere dignae,
 Quarum non timeat pater⁴² oscula: nece coronam
 Postibus, et densos per limina tende corymbos.
 Unus⁴³ Iberinae sufficit⁴⁴ oculus illud
 Extorquibus, ut haec oculo contenta sit uno.

27 A. M. Aemilio Scuro con-
 porrigeretur detrectet, vena in fronte
 immersus. 28 Unde te in Tiberim im-
 mersus. 29 (*) *xasīcīcīasī* pro-
 baret videtur. 30 Quod uxor fa-
 ciat: infra vers. 25. 31 Quod ni-
 milia libidinis exhaustum faciunt.
 32 Te clinope, et nocturna o-
 pera defatigis. 33 In adulteros
 iara. 34 Suscipere, et educare.
 35 Avi, vel patius pisce, grua
 magno. 36 Jubatis, et barbatis
 mulillis. 37 Et alii obsonitis,
 quae à captatoribus, è macello
 empta orbis donantur. 38 Ursidi-
 os. 39 Conjugali vinculo, fraterno.
 40 Qui saepius perituras,
 superveniente marito, ab ejus a-
 adultera uxore cista tectus fuerit
 quale futurum in mimo vidimus.
 Latinum minimum repre-
 sentans. 41 Pudica, et casta. 42

(*) Haec vox pueri amatorem significat à *wāzī* puer, et *qāzī*, amator.

Magna tamen fama est ¹¹ cuiusdam rure paterno ⁵⁹
 Vivens: vivat ¹² Gabiis, ut vixit in agro,
 Vivat ¹³ Fidenis, et agello cedo paterno.
 Quis tamen affirmat, nil acum in montibus, aut in
 Speluncis? ¹⁴ adeon? senuerunt Jupiter, et Mars?
¹⁴ Porticibus tibi monstratur foemina ¹⁵ (*) voto ⁶⁰
 Digna tuo? ¹⁵ cuneis al habent spectacula totis,
 Quod secutus ames, quodque inde exercere possis?
¹⁶ Chironomon Ledam molli saltante Batillo,
¹⁷ Tuccia ¹⁸ vesicata non imperat, ¹⁹ Appula ²⁰ gannit,
 Sicut in amplexu, ²¹ subitu, et miserabile, longum ²²
 Attendit Thymele, Thymele tunc rustica discit.
²³ Ast aliae, quoties aulae recondita cessant,
 Et vacuo, clausisque ²⁴ sonant fora sola theatro,
²⁵ Atque à Plebeis longe ²⁶ (***) Megalesia, ²⁷ tristes
²⁸ Personam, ²⁹ thyrsunique tenent, et ³⁰ subligar ³¹ Acci:
³² Urbicus? ³³ exodio risam movet? ³⁴ Attelanae
 Gestibus Autonoës; ³⁵ hunc diligit Aelia pauper.

³¹ Quae pudice vixit mihi: nec
 tamen credo vixit illa sequi-
 sed putam, si viderit semel
 urbis mores corruptos. ³² Vi-
 libus oppidis caste, ³³ ut prius
 in agro: quod si non posse,
 multo minus Romæ. ³³ Nec
 desunt corruptores virilium et
 iam in agri. ³⁴ Pompeji, et
 Isidis, in quibus spatiuntur mu-
 lieres. ³⁵ Qualem tu velis pu-
 dica, et armæ histrio-ni,
³⁶ Sedibus theatri, ³⁷
 Satrionem manibus gesticulan-
 tis Leda representante mino-
 J. C. Scal. 1. lib. Poet. 18. cap.
³⁸ Rustica. ³⁹ Non continet
 urinam: infra V. 318. ⁴⁰ Gan-
 nito, et murmuris blidinosum
 facit affectum. ⁴¹ Subitu, mu-
 miserabile, longum: gestus, et
 mons, quos exprimit minus.
⁴² Longo vero ludorum intersticio,
 et ipsas histrio-nicas excent, ac

minorum vestes contestant. ⁴³
 Forensibus causis, et judicis.
⁴⁴ Ubi nullis diu cessare vide-
 nt ludi, ac posse plebeios ludos
 diu excepta domini his desi-
 derantibus non exhibentur Me-
 galesia: ipsae tractant, et exercit
 ludos. ⁴⁵ ⁴⁶ (**) Circenses Iudei
 magna mari Deum concrav-
 ent. ⁴⁶ Spectaculorum desiderio. ⁴⁷
 Ornamenta, et arma histrio-ni.
 Subigaculum autem ⁴⁸ ipso ⁴⁹ erat
 pudendorum velamen: ne-
 que tamen femora contegebat, ut
 bracces, ⁵⁰ aræfæstis, quæ ob
 id feminilia dicuntur. ⁵¹ Min-
 seu poëtra. ⁵² Cantor, seu Mi-
 nus. ⁵³ Vero Sat. 5, vers. 125.
⁵⁴ Fabulæ jocularis ab Aetela
 urbe Oscorum dictas, et de Au-
 tone Cadini filia scriptæ. ⁵⁵
 Hos exordios pauperculæ a-
 mant. Sol-

(*) A media de te dero.

(**) Subintelligi verbum ludiere, aut spectacula: nam Megas-
 lesia adjectivum est, cuius regius in sing. nam est Megalesia, et
 Megalesia, ita sentio, quamvis alii aliter.

⁵⁶ Solvitur his magno comoedi ²⁷ fibula: ²⁸ sunt quæ
 Chrysogonum cantare vetent. Hispulla tragedio.
 Gaudet: an expectas, ²⁹ ut Quintilianus ametur? ²⁵
 Accipis uxorem, de qua citharoedus Echion,
 Aut ³⁰ Glaphyrus fuit pater, Ambrosiusque ³¹ choraules.
 Longa per angustos figamus ³² pulpiti vicos,
 Ornentur postes, et grandi janua ³³ lauro,
 Ut testudineo tibi, ³⁴ Lentule, ³⁵ conopeo ⁸⁰
 Nobilis Euryalus mirmillonem ³¹ exprimat infans.
³⁶ Nupta ³⁷ Senatori comitata est Hippia ³⁸ Lüdum
 Ad ³⁹ Pharon, et ⁴⁰ Nilum, ⁴¹ famosaque ⁴² moenia Lagi,
⁴³ Prodigia, et mores urbis dannante ⁴⁴ Canopo.
 Immemor ⁴⁵ illa domis, et conjugis, atque sororis, ⁴⁶
 Nil patriæ induit: plorantesque improba natos,
 Utique magis stupeas, ⁴⁷ ludos, ⁴⁸ Paridemque reliquit.
 Sed quanquam in magnis opibus, ⁴⁹ plumaque paterna,
 Et ⁵⁰ segmentatis dormisset parvula cunis,

Vejentoni, de quo Sat. 4. v. 123.
 Nuptia Hippia, quod nomen fi-
 cium esse vult Nicolaus Loen-
 sis, ab ⁵¹ ⁵², propter libidini-
 conservent: vide quae ad Mar-
 tialis epist. 2. lib. 7. ⁵³ Alias
 citharoedum pelliculent ad libi-
 dinem, cuius usu scacescit. ⁵⁴
 Ut maritis caste amerit. ⁵⁵ ⁵⁶ Ci-
 tharoedum item. ⁵⁷ Qui in cho-
 tribus canit. ⁵⁸ Ergo per vicos,
 ð nobilis, pupitus, in quibus
 nuptiarum Iudei aguntur. ⁵⁹
 Fromidibus, et ramis lauris ad
 celebratibus nuptiarum ornato
 postes, et janam, ut in gre-
 gium tunu effundat moecha u-
 xor liberos ex gladiatore aliquo,
 citharoedus, seu histrio-ni, ⁶⁰
 Iranæ permisso ratis amara. ⁶¹
 Si Nobilis, vel lanista è nobili facte,
 ut Lentulus, cui ex tuis gladio-
 toribus parias uxori tot gladiato-
 res. ⁶² Lecto, vel enim velo
 cooperis, ad arcendos calices,
 quod velum conceperim dicitur,
 à ⁶³ ⁶⁴ culex. ⁶⁵ Valta, et
 Imagina referat. ⁶⁶ Fabricio

(*) Se parecer a Euridice: inque las, facciones de tec.

(**) Confectis ex tenuissimi ligai segmentis divers. colorum.

Contempsit pelagus : (*) famam contemperat olim,
Cujus apud moleis minima est iactura ⁷⁷ cathedras
⁷⁸ Thyrrenos igitur fluctus , ⁷⁹ lateque sonantem
Pertulit Jonium constanti pectori , quamvis
Mutandum toties esset mare : justa pericli
Si ratio est , et honesta , timent , pavidoque gelantur
Pectori , nec tremulis possunt insistere plantis;
Fortem animum praesant rebū , quas turpiter audent.
Si jubeat conjux , durum est concendere navim :
Tunc sentia gravis , tunc summus ⁸⁰ vertitur aer.
Quae moechum sequitur , stomacho valet : illa ma-
ritum
Convomit , haec inter nautas , et prandet , et errat
Per puppim , et duros gaudet tractare rudentes.
Qua tamen exarsit forma ? qua capta juventa est
Hippia? quid vidit , propter quod ⁸¹ Ludia dici
Sustinuit ? nam ⁸² Sergiolus jam ⁸³ radere gutur
Cooperat , et ⁸⁴ secto ⁸⁵ requiem sperare lacerto.
Præterea multa in facie deformia , sicut
Attritus galea , mediisque in naribus ingens
* Gibbus , et aere malum semper stillantis ocelli :
Sed gladiator erat , facit hoc illos ⁸⁶ Hyacinthos:
Hoc pueris , patriaeque , hoc prætulit illa sorori ,
Atque viro : ferrum est quod amant : ⁸⁷ hic Sergius idem

⁷⁷ Foeminas , quae molibus ca-
thedris vocantur , aut sedent.
Cathedra n. proprie est sella mu-
lebris , quae discreta a virili
Lips. ¹ Elect. ⁹⁸ Plectus ma-
ris intei. ¹ Tverreno litore no-
minati. ⁹⁹ Maris Jonii fluctus .
Tunc fundum navis grave et
lens nauicam mouet . ² Verti-
gine rotatur , et omnia sursum
versum ferri videntur . ³ Ludii
annici . ⁴ Dinnitius a Seriis .
Barbatus erat , et Senior . Vide
217. v. Infra . ⁵ Saucio , vel mu-
tilo ex insectis nervis . ⁶ Re-

dem , et missionem à munere
gladiatorio . ⁷ Catachresis . ⁸ For-
mosissimos vesti amasios , quia-
lis erat Hyacinthus puer Appollini
dilectus . ⁹ Quod si idem
Sergius nudem , id est , gladium
e ligno , Polyb. ¹⁰ οὐκέτε πάχε-
παν . Dionys. ¹¹ οὐκέτε πάχε-
παν . basculum , seu virgin signum mis-
sionis à gladiatore impetraret ,
Statim et Hippiae , deformis visus
deseretur , at prior maritus Ve-
jento.

(*) Pues ya había tiempo que vivía olvidada del honor , del qual se hace bien poca , & ninguna cuenta en los estrados .

Accepta rude coepisset Vejento videri.
Quid privata domus , quid fecerit Hippia , curas?
Respicere ¹² rivales divorum: Claudio, audi, ¹¹⁵
Quae tulerit : dormire virum cum senserat ¹³ uxoris,
Ausa ¹⁴ Palatino ¹⁵ tegetem præferre cubili,
Sumere nocturnos meretrix ¹⁶ Augusta ¹⁷ cucullos ,
* Linquebat , comite ancilla non amplius una ;
Et ¹⁸ nigrum flavo crinem abscondebat galero, ¹²⁰
Intravit ¹⁹ calidum veteri centone lupanar,
Et cellam ²⁰ vacuan , atque suam : tunc nuda papillis
Constitit ²¹ auratis , ²² titulum mentita Lyciscae ,
Ostenditque ²³ tuum , ²⁴ generose Britannice , ventrem.
Excepit blanda intrantes , atque aera poposcit. ¹²⁵
Mox lenone suas jam ²⁵ dimittente puellas
Tristis abit : sed , quod potuit , tamen ultima cellam
Clausit , adhuc ardens rigidat tentigine vulvae ,
Et resupina jacens multorum absorbit ictus ,
Et lassata viris , nondum satiata , recessit, ¹³⁰

¹⁰ Transiit . ¹¹ Imperatores ,
qui divi habefi volunt : vel re-
spice , quot , et quales adulteros
admisserit Messalina rivales Clau-
dii Imperator. Vide Tac. Ann. 11.
¹² Messalina . ¹³ Imperatorio,
¹⁴ Mattani , quae centone co-
opera pro lecto erat : alii pro
lupanari ipso sumunt . ¹⁵ Cae-
sarea , Imperatoria . ¹⁶ Ne co-
gnosceretur . ¹⁷ Cubile Impera-
toris . Claudio scil. mariti . ¹⁷
Meretricio flavo galero , seu ga-
lericio è crine flavo , qui mere-
tricum color est , factio , et
adscitum nigrum crinem matro-
nalem abscondebat , ut publica
meretrix videretur : moechos ob-
tecto capite cucullo per lupana-
ria nocte vagari solitus notum ex-
historiis . Quin et meretrices ob-
noptas fuisse non novimus . Ter-
tullian. de cultu foeminarum ,
Thamar illa , etc. ¹⁸ Frequen-
tatum , vel calidum a Lycisca re-
cens egressa : vel a centone ca-
lorem relinquit . ¹⁹ Egressa Ly-

cisca , quae interdui eam halue-
rat , quoniam ad noctis usum Mes-
salina conduxerat in suam . ²⁰
Ornatiss auro . vel sindonio con-
nexo aureis annulisi sic etiam He-
liogabalus ²¹ parvus in ²² tibi ²³ bōnes
²⁴ nepris ²⁵ q̄ uas , ²⁶ dēcū ai ²⁷ ap-
pā uai ²⁸ te ²⁹ eindorū ³⁰ xρούσι ³¹
ξεγλεπίσις διαρύ ³² ut ³³ παρίσ-
τη προτεραιότερος . Xiphilinus .
Helios , nisi forte sindonium illud
intelligatur rectius de velo , quod
lupanaribus , et cauponis oppan-
debat , atque annuli sint illi ,
per quos velum adducitur , et
reducitur . ²¹ Præficens cellae
nomen Lyciscae , quam se pro-
fitebatur : fronti attem lupanar-
is præscriptum erat stupri pre-
sum cum nomine meretricis .
²² Unde tu orus eras . ²³ For-
te ironie , cuius pater ganeo ne-
scio quis fuerit ex vago concu-
bitu . ²⁴ Quod sub noctem me-
diām sit .

²³ Obscurisque genis turpis, fumoque lucernae
Foeda luppenaris tuit ad pulvinar odorem.
²⁴ Hippomanes, carmenque loquar, cunctumque venenum,
Priviguoque datum : ²⁵ faciunt graviora coactae
Imperio sexus, minimumque libidine peccant. 135
²⁶ Optima sed quare Caesennia teste marito?
²⁷ Bis quingenta dedit, tanti vocat ille pudicam.
Nec ²⁸ Veneris pharetris macer est, aut lampade ferret i
²⁹ Inde faces ardent: ³⁰ Vehint a dore sagittae.
³¹ Libertas emitur: ³² coram licet innuat, atque 140
Rescribat, ³³ vidua est locuples, quae nupsit avaro.
* Cur desiderio Bibulac Sertorius ardet?
Si verum excutias, Facies ³⁴ non uxor amatur.
Tres rugae subeant, et se cutis arida laxet;
Fiant obscuri dentes, oculique minores: 145
** Collige sarcinulas, dicet libertus, et exi:
Jam gravis es nobis, et saepe emungeris, et exi
Ocius, et propera, ³⁵ sicco venit altera noso.
³⁶ Interca ³⁷ calet, et regnat, poscitque maritum

25 Et deturpata facie fuligine spurcas lucernae (prostabant autem meretrices ad lucernas: vide Martialis epigr. 4. I. K.) tuit tetrum lupanari odorem ad lectum Imperatoris. 26 Quid dicam de paltiris, incantamentis, et veneficiis mulierum? Est autem Hippomanes caruncula in fronte pulli de parte equae, vel quod *furentis equae distillat ab ingenuo viruſo.* (*) 27 Quod si incitentur odio, ira, vel aliquo alio affectu malo, cuius imperio facile obseruitus sexus iste, graviora sudent sceleris, quam libidinem. 28 Objectio, cui responder Poeta versus sequenti. ** Fortuna re militari translata ad divortium, cuius formula: *Res tua tibi habeo, res tuas tibi agito.* 33 Altera uxori adiecta superueniet. 34 Quamcum ut sicut annis, et forma floret. 37 Viget, et imperat.

(*) *Inveniuntur* componitur ex *inveni*, equus, et ex *venia*, favor: quod hac caruncula veneficae homines vertant in furorum.

Pastores, et ³⁸ ovem Canusinam, ³⁹ ulmosque Falernas.
40 Quantulum in hoc ? pueros omnes, ⁴¹ ergastula tota,
Quodque domi non est, et habet vicinus, ematur.
42 Mense quidem brumae, cum jam mercator ⁴³ Jason
44 Clausus, et ⁴⁵ armatis obstat casa candida mautis,
Grandia ⁴⁶ tolluntur crystallina, maxima rursus 155
47 Myrrhina, deinde ⁴⁸ adamas notissimus, et Berenices
In digito factus preciosior: ⁴⁹ hunc dedit olim
Barbarus incestae, dedit hunc Agrippa sorori,
50 Observant ubi festa mero pede sabbata reges,
Et ⁵¹ vetus induget ⁵² senibus clementia porcis. 160
* Nullane de tantis gregibus tibi digna videntur?
Sit formosa, decens, dives, foecunda: vetustos
Porticibus disponat ⁵³ avos, intacior omni
Crinibus effusis ⁵⁴ bellum dirimente Sabina:
Rara avis in terris, nigroque simillima cygno: 165
Quis feret uxorem, cui constant omnia? malo:
Malo ⁵⁵ Venusinam, quam te, ⁵⁶ Cornelia mater

38 E Canusio in Apulia oves, et lanam optimam. 39 Vinum, vices Falernas, quas ulmi suscitant. 40 Hoc parum est.
41 Poscit servos omnes ex ergastulis. 42 Decembri, quo *Spano* est ⁵⁷ *spano*. 43 Argonautae nomen pro quovis mercatores. 44 Domi, proprie gelu, et glaciem. 45 Instructi, et accincti ad navigandum ex imperio uxoris importunae ostendat casa nive candiis nauis. 46 Per mare petuntur vase crystallina. 47 Pocula & myrra: Vide Martialis epigr. 113. lib. 14. et quae nos ibi. 48 Preciosissimum lapis, et ille notus ex minere. Agrippa. 49 Quem Agrippa rex Judeorum dedi incestae sorori Berenice. 50 In Judaea, ubi nudit pedibus sacra persurgunt: quod Mosi Deus praecepit, ut calcaneum solvet, etc. Berenice a nudipes, et capillos rasa venit Hierosolymata Deo vota pro salute solutura. Joseph,

lib. 2. Iudaici belii, et Egesipus. Hinc forte hiatus digressio-
nis causa ad vires Judeorum Ce-
tra Berenice mentione. 51 Ex-
divino instruio, et lege: quod
animal esset immundum, angu-
lam findens, non ruminans. Le-
vit. 15. 7. non, ut falso Tacitus
se historiarum, in memoriam
cladis, quod ipsos scabies quon-
dam turpavorum (idem enim men-
tito Justino lib. 36.) cui id ani-
mal obnoxium. 52 Senescunt
tempore, ut quibus vesci Jadaois
non licet. * Proctaleptis. 53
Imagiues majorum cereas, quas
in porticibus, et atrisi ordine
disponere solebant. 54 Sabinas
impresaria belii, et cæcum utram-
que sciens interuenientes bell-
modus, et hoedem inter Ta-
rium, et Romulum extitere. 55
Præperem, et ignobilis uxori
ex Apulia. 56 Scorpionis Afri-
canci filia, Cornelia Gracchini-
xox, Caius, et Tiburtii Gracchini
mater. Graecæ

Gracchorum, si cum magis virtutibus affers
Grande ¹⁷ supercilium, et ¹⁸ numeros in dote triumphos.
¹⁹ Tollitum precor Hannibalem, victumque Syphacem
In caseris, et ^(*) cum tota Carthagine migra. ¹⁷¹
²⁰ Parce, precor, ²¹ Paean, et ²² tu depone sagittas,
Nil pueri faciunt ipsam configite ²³ matrem,
²⁴ Amphion clamat: sed Paean contrahit arcum.
Exultit ergo ²⁵ gregem natorum, ipsumque parentem,
Dum sibi nobilior ²⁶ Latona gente videtur, ¹⁷⁶
Atque eadem ²⁷ scrofa Niobe foecundior alba.
Quae tanti gravitas? quae forma, ²⁸ ut se tibi semper
Imputet? ^b Iujus enim rari, sumnique voluptas
Nulla boni, quoties animo corrupta superbo. ¹⁸⁰
²⁹ Plus ²⁹ ales, quam mellis habet. Quin ³⁰ deditus autem
Usque adeo est, ut non illam, quam ³¹ laudibus effert,
³² Horreat? inque dies ³³ septenis oderit horis?
Quedam parva quidem, sed non toleranda maritis:
Nam quod rancidius, quam quod se non putar illa. ¹⁸⁵
Formosam, nisi quae ³⁴ de Thusa Graeca facta est?

³⁷ Superbum, et fastum, que
apparent in supercilio. ³⁸ Si
proper triumphos majorum ro-
rum, non secus ac si magna dos
esset, mihi impensa insultus
³⁹ Tollit jactantes de Hanni-
bale, Syphacem, et Carthaginem à
tuis devictis, et secude. ⁴⁰ Im-
mo mulierum insolentia quan-
doque vel in ipsis Deos lassur-
git, accesserisque divinam vindic-
tam in se, suosque, atque hinc
illi Amphionis deprecatio elas-
mantis: *Parce, precor.* Vide fab.
I. 1.6. Met. Ovid. 61 Apollo ^(**)
⁴¹ *Nobis, aut natus ras avias,*
aut exclamatio *nata.* ⁴² Dia-
na. ⁴³ Niobe Tantali filiam;
uxorem Amphionis. ⁴⁴ Jovis

ex Antiope filius, Thebanus. ⁴⁵
Quatuordecim numero, filios se-
pserunt, tandemque filias. Vida
Aelianum variae historie lib. 12.
cap. 36. 66 Apolline, et Diana
jovis ex Latona filii. ⁴⁷ Quae
triginta capitum fuisse enixa. Vir-
gil. Aeneid. 3. et 8. 68 Ut suas
virtutes, aut formam tibi utique
objicerat? ⁴⁹ Plus habet amari-
tudinis superbis ejus, quam est
ducedimus ex gravitate morum,
et forma. ⁵⁰ Herbas amarissi-
mi succi, ⁵¹ Tam indulgens, et
uxorius? ⁵² Propter virtutes,
⁵³ Ob superbiam. ⁵⁴ Majorē
diei parte, cum quinque tanquam
horae ex duodecimi amori super-
sunt. ⁵⁵ De Itala Graeca facta.

^(*) *Y yeie en hora bado con lido la curia.* v. In voce *migra* al-
ludit Poeta ad migrationem, quam Romani Carthaginensibus de-
muntarunt, qua recusata, nobilissimam urbem Africae, Romani
Imperii auctuam, incendio deleverunt.

^(**) *Medici, seu levare tristitiam.*

De ⁷⁶ Sulmonensi mera ⁷⁷ Cecropis, ⁷⁸ Omnia Graece,
⁷⁹ Cum sit turpe magis nostris nescire Latine.
Hoc sermone pavent, hoc iram, gaudia, curas,
Hoc cuncta effundunt animi secreta. Quid ultra? ¹⁹⁰
Concubunt Graecè. ⁸⁰ Dones tamen ista puellis:
Tunc etiam, quam sextus, et octogesimus annus
Pulsat, adhuc Graecè? non est hic sermo pudicus
In vetula, quoties lascivum intervenit illud,
⁸¹ *Zuū, nai ψυχε.* ⁸² Modo sub Iodice relletis ¹⁹⁵
Uteris in turba: ⁸³ quod enim non excitet inguen
Vox blanda, et nequam? ⁸⁴ digitos habet, * ut tamen
ontes

(*) Subsident penae. Dicas haec mollius ⁸⁵ Oemo,
Quamquam et ⁸⁶ Carpophoro, facies tua computat annos
⁸⁷ Si ⁸⁸ tibi legitimis pactam, junctamque tabellis ²⁰⁰
Non es amatus, ducenti nulla videtur
Causa, nec est quare coenam, et ⁸⁹ ^(**) mustacea perdas,
⁹⁰ Labente officio, crudis donanda, ⁹¹ nec illud,
Quod prima pro nocte datur, cum lance ⁹² beata
⁹³ Dacicus, et scriptor radiat Germanicus auro. ²⁰⁵

⁷⁶ Sulmo oppidum Pelignorum.
⁷⁷ Attica: a Cecrope primo A-
thena rego. ⁷⁸ Omnia Grae-
ca scil. proferunt. ⁷⁹ Cum La-
tinis convenientiis Latinis: vi-
deatur aliussidat ad Ciceronem illud
in Brut. ⁸⁰ Non enim tam praeclara
est reire Latina, quam respe-
nescire. ⁸¹ Tolerabilis hoc in
puellis, tu vero quare etc. ⁸²
Pla vita, mens amara. Vida Mar-
cial. epigr. 23. lib. 6. ⁸³ Mimo no-
bilissimum. ⁸⁴ *Dilecti, aut am-
aturus es, cur diei?* ⁸⁵ *Si anturis
miser eris.* ⁸⁶ Sponsalibus ta-
bulis legitimo contractis. ⁸⁷ Ci-
boria dulcia musto consparsa;
quae sub finem convivis dari in
principiibus coenam solita. ⁸⁸ Dis-
contentibus ian., qui offici nu-
mpialis gravis converrant, vel
labente officio stomachi, quia
addit crudis donanda. ⁸⁹ Nec
est, cur perdas illud, quod depo-
nit virginis praemium novae
impres à marito prima nocte da-
re. ⁹⁰ Divite. ⁹¹ Nummi au-
rei signati imagine Domitian.,
Daciel, et Germanici cognomi-
nat ob victories Dacorum, et
Germanorum.

^(*) Etiam si unita te libido pungat, exciter.
^{(**) Los Dulces.}

* Si ²² tibi simplicitas uxor, deditus uni
Est animus, submitte caput cervice parata
Ferre jugum, nullam inventies, quea parcat amanti.
²³ Ardeat ipsa licet, tormentis gaudet amantis,
Et spoliis. Igitur longe minus utilis illi   210
Uxor, quisquis erit bonus, optandusque maritus.
Nil unquam invita donabis conjugi: vendes
Hac obstante nihil: nihil, haec si nolit, emetur
Haec dabit affectus, ille excludetur amicus
Jam senior, cuius ²⁴ barbam tua janua videt.   215
²⁵ Testandi cum sit lenonibus, atque lanistis
Libertas, et juris idem contingit ²⁶ arenae.
²⁷ Non unu tibi ²⁸ rivalis dictabatur haeres.
²⁹ Pone crucem, servo: ³⁰ meruit quo criminis servus
Supplicium? quis testis adest? quis detulit? audi: 220
³¹ Nulla unquam de morte hominis cunctatio ² longa est.
³² O demens, ³³ ita servus homo est? ³⁴ nil fecerit, esto,
Hoc volo, sic iubeo, sit pro ratione voluntas.
Imperat ergo viro: sed mox ³⁵ haec regna relinquit,
Permutatis domos, et ³⁶ flammea conterit, ³⁷ inde   225
Avolas, et spreti repetit vestigia ³⁸ lecti.
Ornatu paulo ante fores, pendentia linquit
* Vela domus, et adhuc ³⁹ virides in limincis ramos.

* Alterum argumenti mem-
brum. ⁴⁰ Si simpliciter uxor is-
sis, velisque uxoris in omnibus
morem gerere. ⁴¹ Ipsa licet te
redamet, gaudet tamen te tor-
quere mollescit, et spoliare ho-
nis. ⁴² Primum, qui ab adoles-
cente te patrionum coluit, Ju-
venis enim barbam alebant ad
seratis annum xxl, deinceps ra-
deabantur. ⁴³ Testamenta con-
dendi. ⁴⁴ Gladiatoribus. ⁴⁵ Ex-
edictio tamen uxoris coveris in-
scribere haeredes e rivalibus suis
non paucos. ⁴⁶ (*) Avilesq;⁴⁷
proprie, quae fundem rivot habet
communem. ⁴⁸ Uxor iubet scri-

vum cruci affigere. ⁴⁹ Tu quae-
ris, ⁵⁰ a Nimiris longa potest esse.
⁵¹ At uxor. ⁵² In tantum homo
est servus? ⁵³ Esto, quod nil ad-
miseric, effigatur tamen. ⁵⁴ Has
aedes cum marito, ubi regnavit
imperiosa. ⁵⁵ Stepius nubendo
terit: vel priora lacerat, et novi
sumit flammea, ⁵⁶ id est, ve-
lamenta rubri coloris, quibus no-
vae nuptiae caput cooperiebatur.
⁵⁷ A secundo illo ad alium, et
mox ad alium, et quandoque re-
veritur ad primum maritum. ⁵⁸
Quibus ornari solebant limina in
festitate nuptiali, supra v. 80.

(*) Axioparis quasi conira aliquem amator: componitur ex
aixi, adversus, et ipsa, amo.

Sic crescit numerus, sic fiunt ¹⁰ octo mariti,
¹¹ Quinque per autumnos: ¹² titulo res digna sepulchri.
Desperata tibi salva concordia socrus: 231
Illa docet spoliis ¹³ nudi gaudent mariti:
Illa docet missis ¹⁴ corruptore tabellis,
Nil rude, nil simplex describere: decipit illa
¹⁵ Custodes, aut aere domat, tunc ¹⁶ corpore sano   235
Advocat ¹⁷ Archigenem, ¹⁸ onerosaque pallia jactat.
Abditus interea latet et secretus adulter,
Impatiensque morae pavet, et ¹⁹ praeputia ducit.
Scilicet expectas, ut tradat mater honestos,
Aut alias mores, quam quos habet. ²⁰ Utile porro   240
Filiolam turpi vetulæ producere turpem.

²¹ Nulla fere causa est, in qua non foemina item
Moverit, accusat ²² Mamilia, si rea non est.
Componunt ipsae per se, formantque ²³ libellos,
²⁴ Principium, atque locos ²⁵ Celso dictare paratae.   245
²⁶ Endromidas Tyrias, et foemineum ²⁷ ceroma
Quis nescit? aut quis non vidit vulnera ²⁸ pali,
Quem cavar assiduis sudibus, scutoque lacessit,
Atque omnes implet ²⁹ numeros? dignissima prorsus
³⁰ Floralis matrona tuba: nisi si quid in illo
Pectore plus agitat, ³¹ veraeque paratur arenas.
Quem praestare potest mulier ³² galeata pudorem,

10 Nec n. ultra octavum lice-
bat illi nubere: Non consulim,
sed maritorum numero annos tuos
computant, etc. Seneca s. de Be-
neficiis 16. ¹¹ Quinque annos,
¹² Ivones, sepulchris a. mulie-
rum inscribantur maritorum
nomina. ¹³ Ad pauperatum re-
daci ex sumptu, et nequitia u-
noris. ¹⁴ Moechos. ¹⁵ Adhibi-
tos à marito, qui ex oreu suspe-
ctant, obseruant, et custodiunt,
¹⁶ Filii, quae sansa cum sit,
segritudinem simulat. ¹⁷ Me-
dicum. ¹⁸ Abjicit a filia, tan-
quam aegra, nec suffere valente.
¹⁹ Mx²⁰ paxi. ²⁰ Quae sum
facit ex filiis adulteris. ²¹ In
foro etiam causas agnus mulie-
bris. ²² Meretriz, cui Hosellus

Mancinus sediis Curulis diem di-
xit, quod ab ea lapide noctu per-
cussus sit. Ager. 14. 23 scripta,
quibus actio instituitur. ²⁴ Exor-
dium, atque locos arguit, entorum
²⁵ Ornato, et Jurisconsulto nobil-
i. ²⁶ Vide Satyr. 3. v. 103, et 68.
bas a. purpureas, et moliores.
²⁷ Ad quem in terra delikum
foeminae se excent, tanquam
triones, ut simulata pugna fe-
riendi, recedenti, veram disci-
plinam ediscant. Vegetus. ²⁸
Motuum, et exercitacionum mi-
litarium. ²⁹ Ut tubae sonu
vocata nitido corpore in Flora-
lib. discurrat. ³⁰ Ad veram gla-
diaturam in arena. ³¹ Cui frontem
perficiunt gales.

Quae fugit à sexu, ¹⁴ vires amat? haec tamen ipsa
Vir nollet fieri: nam ¹⁵ quancula nostra voluptas?
» Qualis decus rerum, si conjugis austrio fiat: ²⁵⁵
Balteus, et ¹⁶ manicae, et ¹⁷ cristae, ¹⁸ curisque sinistri
Dimidium tegmen: vel si ¹⁹ diversa movebit
Prælia, ²⁰ tu felix oreas vendente puella,
» Haec sunt, quea tenui sudant in ²¹ cyclade, ²² quarum
Delicias, et panniculus bombycinus urit. ²⁶⁰
Aspice, quo fremitu monstratos perferat ictus,
Et quanto galeas curvetur pondere, ²³ quanta
Poplitibus sedeat, ²⁴ quam denso fascia libros;
Et ride, ²⁵ scaphium positis cum sumitur armis.
Dicite vos, ²⁶ neptes Lepidi, caccive Metelli, ²⁶⁵
Gurgitis, aut Fabii, quea ²⁷ Ludia sumpserit unquam
Hos habitus? quando ad palum gemat uxor ²⁸ Asyli?
Semper habet lites, alternaque jurgia lectus,
In quo nupta jacet: minimum dormitur in illo.
Tunc gravis illa viro, tunc ²⁹ orba tigride pejor, ²⁷⁰
Cum simulat gemitus occulti conscientia facti,
Aut odit ³⁰ pueros, aut ficta pellice plorat,
³¹ Uberibus semper lacrymis, semperque paratis
³² In statione sua, atque ³³ expectantibus illam,
Quo jubeat manare modo: tu credis amorem. ²⁷⁵

³² Virilia exercitia, et arma.
³³ Prae foeminae: notum est
Tyresiae arbitrium super contionem
Jovis cum Junone, Metam. 3. 34 Qualis erit mundus,
et ornatus mulieris, si venalis
exponatur gravis armatura illius
tanquam Samnitis gladiatoris.
³⁵ Manuum tegmina, ³⁶ Galerum
pinnae. ³⁷ Protendebant enim
milites sinistrum pedem in pugna,
quem adversus hostium i-
ctus ferro tegebant. ³⁸ Retia-
riorum, mirmillorum, et varia
genera pugnae. ³⁹ O te felicem,
cujus uxor crux armaturas habet,
quas vendit fronte. ⁴⁰
Et tamen haec sunt, quae. ⁴¹
Levi, et tenuissimo velamento

rotundo. ⁴² Quarum delicatum
corpus gravant vestes bombyci-
nae. ⁴³ Dum ipsam flectit recli-
nato corpore ad evitandos ictus,
⁴⁴ Quam denso volumine repli-
etur illi succincta fascia. ⁴⁵
Marella. ⁴⁶ Matrona nobilis-
simis oriundae viris, Lepido,
Metello cæcco, ad v. 139. Sat. 3.
Fabio Gurgite cognominato à
devorato patrimonio. ⁴⁷ Uxor
Ludi alicius. ⁴⁸ Gladiatori.
⁴⁹ Orba catulis, qui nullum ani-
mal truculentus: vide quae ad
epigr. Mariti. lib. 1. Spectac.
⁵⁰ Mariti, vel servos insectari.
⁵¹ Abundantibus. ⁵² Metaphori-
a miliib. ⁵³ Quasi signum
ab illa datum.

Tu

Tu tibi tunc ⁵⁴ curruca places; fletumque labellis
» Exsorbes, quea scripta, et quas lecture tabellas,
Si tibi ⁵⁵ zelotypæ retegantur scrinia moechea.
Sed ⁵⁶ jacet in servi complexibus, aut equitis: dic,
Dic aliquem sodes, dic, ⁵⁷ Quintiliane, colorem. ²⁸⁰
» Haeremus: ⁵⁸ dic ipsa: « olim convenerat, inquit,
Ut faceres tu, quod velles, necnon ego possem
Indulgere mihi: clames licet, ⁵⁹ et mare coelo
Confundas: ⁶⁰ homo sum: ⁶¹ nihil est audacius illis
Deprensi: ⁶² iram, atque animos ⁶³ à crimine sununt. ²⁸⁵
» Unde hacc monstra tamen, vel quo de fonte requiris?
Praestrabat castas humiliis fortuna Latinas
Quondam, nec vitis contingi parva sinebat
Tecta labor, somnique breves, et ⁶⁴ vellere Thusco
Vexatae, duraque manus, ac ⁶⁵ proximus urbi ²⁹⁰
Annibal, et ⁶⁶ stantes Collina in turre marii.
Nunc patinum longae pacis mala: saevior armis
Luxuria incubuit, ⁶⁷ victumque ulciscitur orbem.
Nullum crimen abest, facinusque libidinis, ex quo
Paupertas Romana perit: ⁶⁸ hinc fluxit ⁶⁹ ad istos ²⁹⁵

⁵⁴ Ut avis illa euculi ova pro-
suis sover, ita tu suppositos,
et alienos liberos prout alieni,
etc. ⁵⁵ Dum ipsam osculatus
consulari. ⁵⁶ Quae adulterii
sibi male conscient, scilicet sum-
ut tegat, te suspicione pellicia
vexat. ⁵⁷ Si deprehensa sit,
⁵⁸ Dic, ⁵⁹ oratorum dissertissi-
me colore aliquem, vel ratio-
nem ad defensionem, vel excu-
sationem scleris. ⁶⁰ Non ha-
boeo, inquit orator, quo possim
excusare. ⁶¹ Dic ipsa, inquit
maritus, vel Poeta. ⁶² Verba u-
xoris. ⁶³ Omnia: vide Sat. 2.
vers. 25. quod Lucianus dicit,
⁶⁴ tu tu spqriv dñxus pñxusq; xz,
in Prometheo. ⁶⁵ Mulier nata
a miliib. ⁶⁶ Quasi signum
ab illa datum.

est. ⁶⁴ Haec Poëta. ⁶⁵ E de-
preno crimine major proum-
pit malitia, et impudenter. ⁶⁶
Quae tandem causa est predilec-
tæ hujus negotiæ? otium scilicet
opulentia, et luxus. ⁶⁷ Tracan-
do lanam Thuscam. ⁶⁸ Belli
præ foribus in Italia. ⁶⁹ In ex-
cubibus ad portam Collinam, cum
Annibali tertio ab urbe lapide cas-
tra posuisse. ⁷⁰ Nos orbis vi-
tores vicit luxuria. ⁷¹ Examis-
sa paupertate, victorii nostris,
et rerum affluentia. ⁷² Ad se-
ptem istos (allii Istris legunt,
non tam ex hujus loci scopo)
Romanas colles fluxero deliciae Sy-
baritarum, populi in ea Italie
parte, quae magna Graecia di-
cta est, omni deliciarum genere
imbecillitatem errare in proclivi

D. J. JUVENALIS

70 Et Sybaris colles , hinc ⁷¹ et Rhodos , et Miletos ,
 71 Atque coronatum , et petulans , madidumque Ta-
 rentum.

*Prima peregrinus ⁷³ obsoena pecunia mores
 Inuiti , et turpi ⁷⁴ fregerunt sacula luxu
 Divitiae ⁷⁵ molles : quid enim ⁷⁶ Vēnus ebria curat ? 300
 Inguinis , et ⁷⁷ capitl que sint discriminā , nescit .
 Grandia ⁷⁸ quae mediis jam noctibus ⁷⁹ ostrea morder ,
 Cum ⁸⁰ perfusa mero spumante unguenta Falerno ,
 Cum bibitur ⁸¹ concha , (*) cum jam ⁸² vertigine tectum
 Ambulat , et ⁸³ geminis exsurgit mensa lucernis , 305
 I nunc , et dubita , qua sorbeat aera ⁸⁴ sanna
⁸⁵ Tullia , quid dicat nota ⁸⁶ Collacia ⁸⁷ Maura ,
 Maura ⁸⁸ Pudicitiae veterem cum praeterit aram .
 Noctibus hic ⁸⁹ ponunt lecticas , micturiunt hic ,
 Effigiemque deae longis ⁹⁰ siphonibus implent , 310
⁹¹ Inque vices equitant , ⁹² ac luna teste mouentur ;
 Inde domos abeunt ; ⁹³ tu calcas ⁹⁴ luce reversa
 Conjugis ⁹⁵ urinam magnos ⁹⁶ visurus amicos .*

73 Luxuria Graeca , Asiatica ,
 Miletos n. civitas est finibus Ioniae , et Cariae , in Asia minori ,
 et Rhodes Insula in mari Carpato , et Cariæ adiacens . 74 Molli-
 cies , et ebrietates Tarentinorum ,
 qui coronati , et unguenti madidi potabant : est a. Tarentum
 civitas Calabriae . 75 Metony-
 mia effecti . 76 Corruerunt per-
 ci temporis frugalitatem , et pu-
 dicitiam . 77 Ab effetu . 78 Li-
 bidiini addita ebrietas , libidino-
 sa , et ebria mulier . 79 Oris :
 felicitates nota . 80 Quae Vi-
 nus ebria . 81 Ad Venetum in-
 stigata . ut omnia conchylia .
 82 Vina unguenti miscentur , eo
 invalescente luxuria , ut odorem
 prodigum ex ultrae corporis
 parte capantur . Si foliata siti-
 Marial . 14. lib . 110. epigr . 83
 Poco capaci . 84 Circumvolvi-

viderit : quod fit ubi turbidi spi-
 ritus è ventriculo copiose ad ce-
 rebrum ascendunt . 85 Ubi oculi
 nervis potu distensis , et
 debilitatis distrahitur radii . 86
 Τεργάντιον τοῦ μηχανήσαντος , καὶ μη-
 χανήσαντος . 87 Μηχανήσα-
 88 Εργαζόμενον μηχανήσαντος
 89. Deae pudicitiae . Emphaticae ,
 ejus aram , vel pudicitissime cul-
 tam fuisse oportuit . 90 Con-
 cumbunt . 91 Urna per vesicas ,
 et naturae meatus prouamente
 tanquam per siphonias , id est ,
 fistulas , seu tubos . 92 Αγα-
 γωλαι , καὶ παρὰ φύσιν αρθρί-
 σται . 93 Noctu quidem , sed
 Luna teste . 94 O marite . 95
 Mane proximo . 96 In Platea Pu-
 dicitiae deas sparsam . 97 Salu-
 taturus - patrones .

(*) Quando ya con los vapores del vino comienza a andar la cosa
 al redor , y a verse las luces multiplicadas .

⁹⁰ Nota Bonae secreta Deae , cum tibia ⁹¹ lumbos
 Incitat , et cornu pariter , vinoque feruntur
 Attonites , crinemque rotant ⁹² ululante Priapo
⁹³ Maenades . O quantus tunc illis mentibus ardor
 Concubitus ! quae vox saltante libidine ! quantus
 Ille : meri veteris per crura madensia torrens !
 + Lenonum ancillas posita ⁹⁴ Laufella ⁹⁵ corona
 Provocat , et tollit pendens praemia coxae .
⁹⁶ Ipsa ⁹⁷ Medullinae frictum crissantis ⁹⁸ adorat ,
⁹⁹ Palmam inter dominas virtus natalibus aquat .
 Nil tibi per ludum simulabitur , omnia fient
 Ad verum , quibus incendi jam frigidus acvo 325
¹⁰⁰ Laomedontidas , et ¹⁰¹ Nestoris ¹⁰² hernia possit .
 Tunc prurigo morae impatiens , tunc ¹⁰³ foemina simplex ,
 Et pariter toto ¹⁰⁴ repetitus clamor ab antro ,
¹⁰⁵ Jam fas est , admite viros . Jam dormit adulteri
 Illa jubet sumpto juvenem properare ¹⁰⁶ cucullo : 330
 Si nihil est , servis incurritur : abstuleris spem
 Servorum ? Venier conductus aquarius : hic si
 Quaeritur , et desunt homines : mora nulla per ipsam ,
 Quo minus imposito clunem submittat asello .
 Atque utinam ritus veteres , et ¹⁰⁷ publica saltē 335

¹⁰⁸ Et novimus quam flagitiosa
 sint secretæ Bonæ deæ , de qua
 in Sat. a. v. 85 . 99 Ad saltan-
 tum , al. ad Ebdidem , ut Per-
 sius sat . 1. Cum carnis lambens
 Intrant . 1 Non minore cere-
 rum rabi in his quasi Priapianas
 feruntur , quam Bacchi sacerdo-
 tes in Bacchanilibus . Alii legunt
 nulliusque Priapi Maenades , id
 est , haec non minore ululatu in-
 clamant Priapum , quam illa Bac-
 chae Maenades Bacchum . 2 Fu-
 more percitas Bacchae à πάντε-
 bas , id est , furere . 3 Οὐρανὸν
 τοῦ πάντεω , καὶ τοῦ τοῦ ἀρχοκορίας
 νέφελους . 4 Publicas meretrices ,
 et prostitutes . 5 Matrona .
 6 Praemio certamnis nefandū
 posuit . Respicit forte certa-
 men , et palmarum Messalinæ , de-
 qua vide Plin. hist. lib. 10. c. 3 .

7 Vincitque ~~τεργάντια~~ in um-
 bratili , et mulierib[us] hac κατεπένθασι .
 8 Mox et ipsa Laufella . 9 Ma-
 trona , que Val. Claudio nupsit .
 10 τοῦ τοῦ λαμπρού τριβής , αὐτοῦ
 καὶ τοῦ . 11 Et libidinis victoria
 aequatur nobilitati generis . 12
 Priamus filius Laomedontis jam
 senior . 13 Grandaeus , et her-
 niosus Nestor . 14 Cœlestis , seu ra-
 mex , ubi in intestina humor al-
 quis , vel omentum in scrotum
 deciderit . 15 Non sufficit um-
 bratilis opera εἰσῆσθαι , virum ver-
 re desiderat . 16 Ab omnibus
 mulieribus . 17 Jam , διαντρι-
 ciat viris ingredi ad sacra hæc
 Bonæ Deæ . 18 Ne cognoscatur ,
 19 τεργάντια pro salute publi-
 ca nuncupata .

His intacta malis agerentur sacra; sed omnes
Noverum¹⁰ Mauri, atque Indi,¹¹ quae psaltria penem
Majorem, quam sint duo Caesaris¹² Anticatones,
¹³ Illuc,¹⁴ testiculi sibi conscius unde fugit mus,
Intulerit; ubi velari pictura jubetur,¹⁵ 340
Quaecunque¹⁶ alterius sexus imitata figuram est.
Et¹⁶ quis tunc hominum contemptor numinis? aut quis
¹⁷ Sympuvium ridere Numae, nigrumque catinum,
Et¹⁸ Vaticano fragiles de monte patellas
Ausus erat? sed nunc ad quas non¹⁹ Clodius aras?³⁴⁵
Audis quid veteres olim moneatis amici:
¹⁹ Pone seram, cohibe; sed quis custodit ipsos
Custodes? cuncta est, et ab illis incipit uxor.
Jamque eadem summis pariter, minimisque²¹ libido est,
(*) Nec melior,²² pedibus silicem quae conterit atrum,
Quam quae²⁴ longorum vehitur cervice Syrorum.³⁵⁰
Ut spectet²⁵ ludos, conductus²⁶ Ogygia vestem,
Conducit comites, sellam, cervicali,²⁷ amicas,
Nutricem, et²⁸ flavam, cui det mandata, puellam.
Haec tamen argenti superest quodcumque paterni,³⁵⁵

²⁰ Remotissimi sub sole Occidente, et Oriente degentes,
21 P. Clodius sub specie, et
habitu psalteriae ad constuprando Pompejum Caesaris uxorem
ingressus est aedes Caesaris, in
quibus pergebantur sacra Bo-
nae deae, maribus non ade-
da. 22 Libri duo, quos Cae-
sar scriptis contra Catonem Uti-
censem, quem Cicero libris lau-
daverat, cum vero complicati
essent in modum cylindri, assi-
milat eos Posta peni. 23 In
aedes Praetoris, in quibus ce-
lebrabantur sacra Bonae Deae, 24
Masculi mus. 25 Masculi. Se-
neca, epist. 97. Ita subnotis ex-
tra conspectum viris, ut pluteas
anguo que masculorum animalium con-
tegantur. 26 Olim nemo religio-
nem, ut simplicem, contemne-

re ausus est. 27 Vas ligneum,
vel ut aliis placet, fistule à Nu-
me in sacris adhibitum. Plin. I.
35, cap. 12. Vide Juuii inad-
vers. lib. 2, cap. 10. 28 Ficti-
les ex argilla & monte Vaticano.
29 Moechi, Clodii similes. 30
Uxorem contineat, coësse domi-
clausam, arce adhibitis custo-
dibus. 31 Custodibus. 32 Ne-
que jam mulieres panperas mi-
nus furu*m* illudine, quam divisa,
neque impensis parcent magis.
33 Nudis. Periphasis multioris i-
gnobilis, et panperis. 34 Proce-
torum ex Syria lectionariorum.
Periphasis multioris nobilis, et
divita. 35 Circenses, et thea-
trales. 36 Ambitiosa pauperula.
37 Tanquam clementis. 38 Pulchram, vel flavicoram.

(*) Tan buenas son las que andan descalzas, como las que van en
sillas de manos.

Laevibus athletis, ac vasa¹⁹ novissima donat.
Multi res angusta domi est: ²⁰ sed nulla pudorem
Paupertatis habet, nec se metitur ad illum,
Quem dedit²¹ haec, posuisse medium: tanⁿ utile quid sit,
Prospicuum aliquando viri,²² frigusque, fiamenque³⁶⁰
²³ Formica tandem quidam expavere magistra.
²⁴ Prodigia non ventit pereunt foemina censu;
At velut exulta²⁵ redivivus pullulet arca
Nummus, et è pleno semper tollatur acervo,
Non unquam reputat, quanti sibi gaudia constant.³⁶⁵
Sunt, quas cuncti²⁶ imbellis, ac mollis semper
Oscula²⁷ delectent, et²⁷ desperatio barbae,
Et quod²⁸ abortivo non est opus: illa voluptas
Summa tamen, quod jam calida, et matura juvena
²⁹ Inguine traduntur medicis jam²⁹ pectine nigro.³⁷⁰
Ergo expectatos, ac jussos³⁰ crescere primum
Testiculos, postquam cooperunt esse bilibres,
³¹ Torsoribus damno tantum rapit³² Heliodorus.
³² Conspicuus longe, cunctisque notabilis intrat
Balnea, nec dubie³³ custodem vitis, et horti
Provocat à domina factus spado: dormiat ille³⁷⁵

³⁹ Ultima, nec sibi quicquam
relqui facit. 40 Nulla tamen
pudore paupertatis inhibetur, ne
reprehendatur, et derideatur ab
aliis, si enutes, et sumptus ul-
tra fortunæ soe modum vela-
pandat: vel non est pudica, et
frugalis, ut decet pauperem.
⁴¹ Paupertas, 42 De cultu, et
vicu solliciti sibi prospicunt,
⁴³ Formica magistra, et exem-
pli providentiae, et laboris. 44
At foemina prodigia non consu-
lit rei familiaris ruent. 45 Ex-
mortuo, consumptaque redi-
vivus renascatur. 46 Ad impra-
randum impotentes, coësent e-
nim, sed nihil emitunt. Scilicet
Exercitat. 175. Sic Aetius l. 5. (2)
et tubagis pira nulli uai evenerat

³⁴ περιπλατα. Et Polybius: περιπλα-
τας αγρυπνος μη, και αγριας,
σιγης οι, και αδρων, και ζ-
εψια. Vide, et Banium de vera
virginitate. Aphrodissacum pro-
blemat. l. 4. et Martiale epig.
67. l. 6. 47 Eunuchorum, qui
imberbes, et laeves sunt inopia
caloris, qui pilos creat. 48 Po-
tione abortum faciente. 49 Tes-
tes traduntur evellendi chirurgis,
quorum opus prius ad medicos
pertinebat. 50 Crine pubescen-
tis. 51 Ad justam magnitudi-
nem, priusquam evellanur. 52
Cui eunuchi imberbes nihil lu-
cri afferunt. 53 Chiturgus. 54
Et ille spado conspicuus longe.
55 Priapum.

(2) Latine. Castrati aliquando et reverentur apparet.

Cum ⁵⁵ domina; sed tu ⁵⁷ jam durum, Posthume , janque
Tondendum eunculo ⁵⁸ Bromium committere noli.
Si gaudet cantu : nullius ⁵⁹ fibula durat
⁶⁰ Vocem vendentis praetoribus : ⁶¹ organa semper ³⁸⁰
In manibus : ⁶² criso ⁶³ numerantur pectine chordae,
Sardonyches : ⁶⁴ criso ⁶⁵ numerantur pectine chordae,
Quo tener ⁶⁶ Hedymedes operam dedit: hunc tenet, hoc se
Solatur, ⁶⁷ gratoque indulget basia plectro.
Quedam de numero ⁶⁸ Lamiarum, ac nominis Appi ³⁸⁵
Cum ⁶⁹ farre, et vino ⁷⁰ Janum, Vestamque robabat,
An ⁷¹ Capitolinam deberet ⁷² Pollio ⁷³ querum
Sperare, et fidibus promittere : quid faceret plus
Aegrotantis viro? medicis quid ⁷⁴ tristibus erga
Filiolum stetit ante aram, nec turpe putavit ³⁹⁰
Pro ⁷⁵ cithara ⁷⁶ velare caput, ⁷⁷ dictataque verba
Protulit, (ut mos est) et aperta ⁷⁷ palluit agna.
Dic mihi nunc quoquo, ⁷⁸ dic antiquissimum divum,
Respondes his Jane pater? (*) magna otia coelo.

⁵⁶ Tua, ò Ursidi, uxore, potius quam concubino, quem
vixit antequam ⁵⁷ Iuxiphus.
Joseph. Scaliger, in Catilinum
vult tradere eunculo significare
⁵⁸ ἔργα τούτων, id es, castrare,
quasi dicat: Noli itaque tu, ò
Posthume, castrare catitatum
jam grandorem, ne forte uxori
tuae usi sit. ⁵⁷ Pubescens
et grandem concubinum tuum,
pectine jam duro exolutum, nec
diutius habendum inter comatos.
⁵⁸ Puerem delicatum, et communi
instar Bacchi intonsi, qui
Bromius dicitur. ⁵⁹ Supr. p. 75.
⁶⁰ Citharoedi à Praetoris iudicis
edente ad canendum conducti.
⁶¹ Instrumenta musicorum.
Gemmae copiosae ornant testudinem:
vel diptil annulis, et gemmis ra
diantes pulsant testudinem. ⁶²
Plectro è calamo, vel pilis cris
patis. ⁶⁴ Perpetuuntur, ⁶⁵ Cis
tharoedus. ⁶⁶ In gratiam prio

(*) Por clero bien desocupados debou de estar los Dioses, quando responden á unas súplicas como estas.

Non

Non est, (ut video) non est, quod agatur apud vos. ³⁹⁵
Haec de comoediis te consulit, illa tragoeum
Commendare voler, ⁷⁷ varicosus fiet aruspex.
Sed canet potius, quam totam pervolet urbem
Audax, et coetus possit quam ferre virorum,
Cumque ⁷⁸ paludatis ducibus praesente marito ⁴⁰⁰
Ipsa loqui ⁷⁹ recta facie, ⁸⁰ strictisque mamillis.
Haec eadem novit quid toto fiat in orbe;
Quid ⁸¹ Seres, quid Thraces agant, secreta novercae,
Et pueri: quis amet, quis decipiatur adulter:
Dicet quis viduam praegnamentem fecerit, et quo ⁴⁰⁵
Mense, quibus verbis concumbat quaeque, modis quot.
⁸² Instantem regi ⁸³ Armenio, Parthoque cometen
Prima videt: famam, rumoresque illa recentes
Excipit ad portas, quosdam ⁸⁴ facit; ⁸⁵ isse Niphaten
In populos, magnoque illic cuncta arva teneri ⁴¹⁰
Diluvio, ⁸⁶ nubare urbes, subsidere terras,
Quocunque trivio, cuicunque est obvia, narrat.
Nec tamen id vitium magis intolerabile, quam quod

⁸⁷ Vicinos humiles rapere, et concidere loris
⁸⁸ Exorata solet: nam si latrabitibus alti ⁴¹⁵
Rumpuntur somni: fustes hue ociu, inquit,
Adferte, atque illis ⁸⁹ dominum jubet ante feriri,
Deinde canem: gravis occurru, teterima vultu
Balnea nocte subit: ⁹⁰ conchas, et ⁹¹ casta moveri
Nocte jubet, ⁹² magno gaudent sudare tumultu, ⁴²⁰
Cum lassata gravi ceciderint brachia ⁹³ massa,
Callidus, et ⁹⁴ cristata digitos impressit alipes,

⁷⁹ Dum multum, diuque stat
deos consulens, sanguine cras
so, et melancholico in pedum
venas delabente flet varicosus.
⁸⁰ Aphor. ⁸¹ Paludamento
indut, quod militari impera
toris vesis est. ⁸¹ Invercatus
de, impudente. ⁸² Exertus è
simu. ⁸³ Scythane Asiae portentem:
mutantem regna cometem. ⁸⁴ Luca
nus 1. ⁸⁵ Romano nominis in
fenso. ⁸⁶ Ipsa singit, spargit
que rumorem. ⁸⁷ Armeniae ina
joris fluvium inundasse. ⁸⁸ Ter
rae motu, et hiatu. ⁸⁹ Panpe
res vicinos. ⁹⁰ Ne quid crudelius
in eos statuat. ⁹¹ Domini
num latrantes canis. ⁹² Vasa
ampia. ⁹³ Sarcinas, et instru
menta balnearia. ⁹⁴ Ambitioso strepita
de servis molesta, vel, exercitu ad
sudorem extundit. ⁹⁵ Plum
bez, quam in balneis agitabili
qui sudare solebant. ⁹⁶ Fuz
dendo.

Ac

Ac summum dominac femur ⁹⁷ exclamare coegerit,
Convivae miseri interca somnoque , fameque
Urgentur; tandem illa venit ⁹⁸ rubicundula , totum 425
⁹⁹ Oenophorum sitiens , plena quod ¹ tenditur urna
Adnotum pedibus , de quo ² sextarius alter
Ducitur ante cibum rabidam facturus orexim ,
Dum redit , et terram ³ loto ferit intestino :
⁴ Marmoribus ⁵ rivi properant , aut lata ⁶ Falerno 430
⁷ Pelvis olet : nam sic ⁷ tanquam alta in dolia longus
Deciderit serpens , bibit , et vomit : ergo maritus
Nauseat , atque ⁸ oculis bilem substringit opertis.
Illa tamen gravior , qua cum discubere coepit ,
Laudat Virgilium , ⁹ periturae ignoscit Eliae , 435
Commitit vates , et comparat inde Maronem ,
Atque alia parte in trutina suspendit Homerum :
Cedunt grammatici , vincuntur rhetores , omnis
Turba tacet , nec causidicus , nec praeco loquatur ,
Altera nec mulier : verborum tanta cadit vis , 440
¹⁰ Tot pariter pelves , et tintinnabula dicas
Pulsari : jam nemo ¹¹ tubas , atque aera fatiget ,
Una ¹² laboranti poterit succurrere luna .
¹³ Imponit finem sapiens et rebus honestis .
Nam quea docta nimis cupit , et facunda videri , 445
¹⁴ Crure tenus medio tunicas succingere debet ,

⁹⁷ Crepitum concavae manus
inter ungendum illiscendere , vel
obscenosus quid poppysma . ⁹⁸
A sudore , et balneis . ⁹⁹ Vas
vinarium amplum , et impletum ,
vel praebetur , a Unum , et al-
terum exhanit sextarium , ut
vomitu ventriculum iaver , et
appetitum provocet . Vide Mar-
tin. epigr. 79. l. 6. 3 Vomit ,
quo abint , et purget stomachum .
4 Per pavimentum mar-
moreum . ⁵ Vomitus . ⁶ Quod
haesatur , ut reveremet . ⁷ In
quam evomuit . ⁸ Non secus ac
serpens , qui natura vini avidis-
simus . Plin. l. 10. c. 72. si in do-

lum ceciderit , bibit , et vomit ,
vomit , et bibit . ⁹ Ut compescat
vomitum , vel indignationem .
10 Ut que non sine causa , vel
qua ex amore impatiens sibi
mortem conciverit . ¹¹ In tan-
tum sonora est . ¹² Nihil opus
est tubarum , et pelvium crepi-
tu , quo credit superstitiosum
vulgus succurri posse lunae la-
borant . Vide quae ad Senece
Hippolyt. v. 789. ¹³ Eclipsim
patienti . ¹⁴ Etiam philosopha-
tur , et de summo bono statuit .
¹⁵ Sumat hunc oratoris , vel Pe-
ripatetici habitum .

¹⁶ Cædere Sylvano porcum , ¹⁷ quadrante lavari .
Non habeat matrona , tibi quae juncta recumbit ,
¹⁸ Dicendi genus , aut ¹⁹ curtum sermone ²⁰ rotato
Torqueat ²¹ (²¹) enthymema , nec historias sciat omnes ;
Sed quedam ex libris et non intellegat : odi 451
Hanc ego , quae repetit , volvitque ²² Palaemonis artem ,
Servata semper lege , et ratione loquendi ,
Ignotosque mihi tener ²³ antiquaria versus ,
²⁴ Nec curanda viris ²⁵ Opiae castigat amicæ 455
Verba : ²⁶ soloecismum liceat fecisse marito .
Nil non permittit mulier ibi , turpe putat nil ,
Cum ²⁷ virides gemmas collo circumdebet ; et cum
Auribus extensis magnos commisit ²⁸ elenchos .
Intolerabilis nihil est , quam foemina divers . 460
Interea foeda aspectu , ridendaque multo
²⁹ Pane tumet facies , aut pingua ³⁰ Poppæana
Spirat , et ³¹ hinc miseri viscancur labra mariti .
Ad moechum veniet lota cute : quando videri
Vult formosa domi ? ³² moechis ³³ foliata paratur . 465
His emitur , quidquid ³⁴ gracie huc mittitis Indi .

¹⁶ Non Cerer , ut mulier , sed tan-
quam vir Sylvano , vel Epicuream
(²⁰) professæ cædere Sylvano
porcum . ¹⁷ Aut Stoica quadrante
lavari . Horat. Sat. 3. l. 7. Dum
ii quadrante lavatum , etc. ¹⁸
Rheticum . ¹⁹ Cui altera pro-
positio desit . ²⁰ Succincto ,
conversione conclusio , quod Ci-
cero versum , Aristoteles evi-
te expausus appellat , vel circen-
tari . ²¹ Argumentum Dialecti-
cum alteram partem animo con-
cipiens , unde et nomen habet : hic
pro universa Dialectica ponitur ,
quasi dicat : nec habent usor tua
Dialecticam . ²² Grammaticam
fuit a Rhemorus Palaemon Gram-
maticus cum excellenter sum
arrogantisimus , Fab. Quintili-
ni præceptor . ²³ Antiquatum ,
vel veterum Poëtarum , et mil-
itaformam habentes . ²⁴ In-
crustatione panis lacco asinino
macerati . Sat. 2. v. 107. ³⁰ Un-
guenta fragrantia à Poppæa
Neronis uxore inventa . ³¹ Inter sa-
viandum . ³² Ut moechis placet .
³³ Unguentia ex foliis nardi , et
alii foliis odoris . Plin. 33. l. 1.
c. 34. Ex solis aestu , ut qui
Aequinoctiali propiores sint : ut
contra pinguedo à frigore , et
humore .

Tan-

(²¹) sectam . (²¹) Enthymema , animi conceperit , ab ip. in , et
pugnat , animatus .

Tandem aperit vultum, et ⁵⁵ tectoria prima reponit.
 Incipit agnoscī : atque ¹⁶ illo lacte fovetur,
 Propterea quod ⁵⁷ secum comites educit asellas,
 Exul ¹⁸ Hyperboreum si dimitatur ad axem. 470
 Sed quae mutatis inducitur, atque fovetur
 Tot medicaminibus, ¹⁹ coctaeque siliginis offas
 Accipit, et madidae ; facies dicatur, an ulcus ?
 Est operae pretium penitus cognoscere toto
 Quid faciant, agitentque die : si nocte maritus 475
 Aversus jacuit, periret ²⁰ libraria, ²¹ ponunt
 (²¹) Cosmetae tunicas, tarde venisse ²² Liburnus
 Dicunt, et poenas ²³ alieni pendere somni
 Cogitūt : ²⁴ hic frangit ferulas, rubet ille flagellis, 479
 His scuticas sunt, quae ²⁵ tortoribus (*) annua praestent.
 Verberat, atque ²⁷ obiter faciem linit, audit amicas,
 Aut latum pictae vestis considerat aurum,
 Et caedens ²⁸ longi relegit transacta * diurni,
 Et cædit, donec lassis caedentibus, ²⁹
 Intonat horrendum, jam ³⁰ cognitione peracta: 485
 Praefectura domo Sicula non mitior aula.
 Nam si constituit, solitoque decentius optat
 Ornari, et properat, jamque expectatur in hortis,
 Aut apud ³¹ Isiacae potius sacraria lenae:
 Componit ³² crimen laceratis ipsa capillis, 490

³⁵ In crustamenta cosmetica.
 36 Asinino, quod teneram, erup-
 gam, et candidam reddi, con-
 servatque cutem. 37 Ut Pop-
 paea, quae in exilium missa as-
 nas L secum duxit in hunc us-
 sum. Dion in Nerone, et Plini-
 us, c. 12. 38 Regiones Aquiloni-
 um subiacentes polo Arcticus
 vicinas. 39 Candidi panis è si-
 lignine, fabi, aut orza cocti,
 maceratique lacte asinino ad cos-
 meticē, et faciem emendant
 dam. 40 Ancilla, quae pesu-
 libra, et dispergit. 41 Orna-
 trices ponunt tunicas ad poenas.
 42 Servus lectorius è Liburnis.
 43 Domini sollicitus. 44 Fran-

guntur in hujus vertice, vel dor-
 so virgine ferula. 45 Ut stre-
 nue servos flagellent. 46 Et in-
 terim quasi per otium. 47 Ac-
 cipit rationes diei tractas-
 tare. 48 Libri, in quo singulorum die-
 rum rationes scribentur. Alii
 legunt de ⁴⁹ Examine, et ju-
 dicio. 49 Gubernatio hujus do-
 mus non mitior est, quam Si-
 cula aula crudelissimus tyran-
 nis infamis. 50 Porticum, vel
 templum Iidis, in quo adulterorum,
 et moechorum conveni-
 tias, et colloquia fiebant de adul-
 teriis. Multas illa facti, quod salt-
 ipsa Jovi. Ovid. 51 Dominus
 ipsa carillis incerto à domina.

(41) A. hispia, orno. (42) Deest stipendia, sueldo, salario.

52 Nuda humeros ⁵³ Pseacas infelix, nudisque mamillis.
 54 (*) Altior hic quare cincinnus? ⁵⁵ taurea punit
 Continuo flexi crimen, facinusque capilli.
 Quid Pseacas admisit? quaenam est hic culpa puellae,
 56 Si tibi displicuit nasus tuus? ⁵⁷ altera laeyum 495
 Extendit, pectique comas, et volvit in orbem.
 58 Est in consilio matrona, admotaque ⁵⁹ lanis
 60 Emerita quae cessat acu : sententia prima
 Hujus erit; post hanc aetate, atque arte minores
 Censebunt: tanquam famae discrimin agatur
 Aut animae: *Tanti est querendi cura decoris.*
 Tot premic ⁶¹ ordinibus, tot adhuc ⁶² compagibus altum
 63 Edificat caput: ⁶³ Andromachē a fronte videbis:
 Post minor est: aliam credas: ⁶⁴ cedo, si breve parvi
 Sortita est lateris spatiū, breviorque videtur 505
 Virgine ⁶⁵ Pygmæa nullis adjuta ⁶⁶ cothurnis,
 Et levis erecta consurgit ad oscula planta,
 Nulla viri cura interea, nec mentio fiat
 67 Damnorum: vivit tanquam vicina marito,
 Hoc solo propior, quod amicos conjugis odit,
 Et servos: ⁶⁸ gravis est rationibus. Ecce furentis 510

69 Ad verbera, si quid pec-
 nali dictum censea, cuius hanc
 perficiā, olimque exercitata ac-
 ceristi in consilium. 61 Fasci,
 et tiras, ut altior videatur. Cel-
 sae procul aspicie frontis honores,
 suggestumque coniae. Pap. in r.
 Sylvarum. 62 *καταχρηστοῦ,*
καὶ αὐτοῖς. 63 Proceram,
 qualis fuit Andromache Hectoris
 uxor, a fronte, a tergo mi-
 nor multo videatur. 64 Quidni
 affi juri videatur? vel has illi
 viarias indulge, ut naturam arte
 corrigat, aut supplet. 65 De
 Pygmeis quis non audivit? qui
 Indiæ montium incoleæ culti
 longitudinem non excedunt. 66
 Altis calceamentis subere suffi-
 cit, sublevatrisque. Hisp., Chap-
 pinæ. 67 Quis vir ejus blac sus-
 tinet. 68 Persuas sumpus.

(*) Como me has deixado este vicio mas alto que el otro?

⁶⁹ Bellonae , matrisque Deum ⁷⁰ chorus intrat , et ⁷¹ in-
gens
⁷² Semivir , ⁷³ obscoeno facies reverenda minori ,
Molla qui rupta ⁷⁴ sequit genitalia testa
Jampridem , cui ⁷⁵ rauca cohors , cui ⁷⁶ tympana cedunt
Plebeja , et ⁷⁷ Phrygia vestitur bucca tiara ,
Grande sonat , metuque jubet Septembri , et ⁷⁸ Auctri
Adventum , nisi se centum lustraverit ⁷⁹ ovis ,
Et ⁸⁰ xerampelinas veteres donaverit ipsi ;
Ut quicquid subiti , et magni discriminis instat , ⁵²⁰
In tunicas eat , et ⁸¹ totum semel expiet annum .
Hypernum fracta glacie descendet in annem ,
⁸² Ter matutino Tiberi mergetur , et ipsis
Vorticibus ⁸³ timidum caput abluer : inde ⁸⁴ Superbi
Totum regis agrum , nuda , ac tremebunda ⁸⁵ cruentis
Erept genibus , ⁸⁶ si candida jusserit Io , ⁵²⁶
Ibit ad Aegypti finem , calidasque petitas
⁸⁷ A Meroe portabit aquas , ut spargat in aede
Isidis , ⁸⁸ antiquo quae proxima surgit ovili :

⁶⁹ De his Satyr. 2. vers. 3.
⁷⁰ Sacerdotum . ⁷¹ Corpore ,
per venerationem , et existimationem .
⁷² Antistes , cui exsecuti sunt
testes . ⁷³ Reverendus , quod minor
sit pene . ⁷⁴ Satyr. 2. v.
⁷⁵ Canto , ⁷⁶ quod emul-
chis , ut locutus est frigoris , et
superiorum humoris abundantia ar-
teriam aspergat crassiorum red-
dentibus , vocis metus angustatur
⁷⁷ Sacerdotes minores tympana
pulsantes . ⁷⁸ Persis , et Trojani-
ns in usu insula , cuius lobii sub-
mento connectebantur . ⁷⁹ Qui
hi Septembri flans febres , et
morbos generat . ⁸⁰ Ova enim
expiationibus , iustificationibusque
adhucibantur , ac praecipuo in
sacris Isidis . ⁸¹ Vester coloris
siccae roseae , vel cuiusdam est
in autumnibus vici frondibus .
⁸² Mala torus anni . ⁸³ Persus
Satyr. 2. Tiberino in gurgite mer-

⁸⁴ gis , etc . ⁸⁵ Superstitiosum :
superstitione enim ex incisita , et
timore . ⁸⁶ Campum Martium ,
quem , cum prius Tarquinii Su-
perbi ager fuisset , Beatus Marti
consecravit . ⁸⁷ Rependo . Is-
Casabu ad Suetonium in Augus-
tum accipit hunc locum pro no-
dipedajum superstitione . Huc
pede matronam nudo descendere
vid . Ovid . 6. Fastor . ⁸⁸ Si per
sacerdotem , vel somnum jussse-
rit Isis , Dea Aegyptia ex candi-
da vacca lo facta . ⁸⁹ Ex Me-
roë insula Nili sub zona torrida ,
quam describit Hildoder . 1.
10. ⁹⁰ Quae vicina est ovili ex-
tracto in Mario campo in me-
moriom Romam , et Remi , qui
ibi pecora pascebant . Sunt qui
de septis intelligenti , in quibus
claudebatur populus ab suffrageo
de his vide , quae ad Martin . epig.
et 14. 1. 2. c.

Credit enim ⁹¹ ipsius dominare se voce moneri . ⁹³⁰
⁹² En animam , et mentem , cum qua dñi nocte loquantur .
Ergo hic praecipuum , summumque meretur honorem ,
Qui grēge ⁹³ linigerō circumdatus , et grēge ⁹⁴ calvo
⁹⁵ Plangentis populi currit ⁹⁶ derisor ⁹⁷ Anubis ,
⁹⁸ Ille peti veniam , quoties non abscederet uxor ⁹⁹
Concubitu , sacrī , observandisque diebus :
Magnaque debetur violato poena ¹⁰⁰ caduceo :
Et ¹⁰¹ mox caput visa est argentea serpens .
Illiū lacrymae , ¹⁰² meditataque murmura praestant ,
Ut veniam culpea non abnuit , ¹⁰³ anserē magno ¹⁴⁰
Scilicet , et tenui popano corruptus ¹⁰⁴ Osiris .
¹⁰⁵ Cum dedit ille locum ; ¹⁰⁶ cophino , foenoque relichto ,
Arcanam Judea tremens ¹⁰⁷ mendicat in aurem ,
Interpres legum ¹⁰⁸ Solymarum , et magna sacerdos
Arboris , ac summi fida internuncia coeli . ¹⁰⁴⁵

⁹⁹ Isid. in somnis jubentis ,
90 Epiphoniam Iron cum ⁹¹ Sa-
cerdotum Isidis vestes linea in-
dutorum . ⁹² Capite raso in Isi-
dis ⁹³ sacris . ⁹⁴ Cum planctu Ap-
plin-povem querentes . Diodo-
rus Sicul. 1. 4. ⁹⁵ Credul po-
pulli , ⁹⁶ Antistes sustinet per-
sonam Anubidis , qui filii sunt
Osiridis , et quod canem gesta-
ret armorum insignia , ab Aegy-
ptis in specie canis colebatur .
Diodor. Sicul. ibid . ⁹⁶ Antistes .
⁹⁷ Proprie , stragulo . Lecto in-
tra novem sacros dies violato .
⁹⁸ Ac si veniam indulgens , ca-
pite annuisse visa est : ⁹⁹ et ,
atque similis caput moxisse (ur-
Sat. 2. v. 150.) draconis effigies
in Isidis templo , de qua vide
Diodor. Sicul. et Macrobius lib. 1.
Saturn. 20. cap. ⁹⁹ Concep-
tace , ¹⁰⁰ Anserē , et popano ,
id est , placenta Isidem colere ,
et vesci sacerdotes solchant , He-
zodot. 1. 2. Deus ille , qui A-
nubis , v. ¹⁰³ ubi abiit sa-
cerdos Isidis . ¹⁰¹ Nicolaus de Lyra
ad illud in Davidis Psalm. 8. (*)
al. Xupis autē i. v. tu nō pīs i. ¹⁰⁴

Implet et illa manum, sed parcus: aere minuto,
Qualiaunque voles, Judaei somnia vendunt.
7 Spondet: amatorem tenerum, vel dixitis orbi
Testamentum ingens, ⁸ calidae ⁹ pulmone columbae
Tractato, Armenius, vel ¹⁰ Comimagenus aruspex:
Pectora pullorum rimatur, et exta catelli, ¹¹
Interdum et pueri. Faciet quod ¹² deferat ipes.
¹³ Chaldaeis sed major erit fiducia: quicquid
Dixerit Astrologus: credent ¹⁴ a fronte relatum
¹⁵ Ammonis, quoniam ¹⁶ Delphini oracula cessant, ¹⁷
Et genus humananum damnat ¹⁸ caligo faturi.
Præcipius tamen est horum, qui saepius ¹⁹ exuls.
Cuius amicitia, ²⁰ conducendaque ²¹ tabella
²² Magnus civis obit, et formidatus Othoni.
(*) Inde fides arti, sonuit si dextera ²³ ferro, ²⁴
Laevaque, si longo castrorum in carcere manus.
²⁵ Nemo Mathematicus genium indemnatus habebit;
Sed qui pene perit, ²⁶ cui vix in ²⁷ Cyclada mitti
Contigit, et ²⁸ parva tandem caruissi Seripho.
Consulti ictericae lento de funere matris, ²⁹
³⁰ Ante tamen de te, Tanaquil tua, quando sororem

7 Ordo est, Armenius, et Com. illi. Suetonius in Othonem 4. ¹⁷
ar. spondet, etc. ⁸ Recens casus.
9 Inspectis exitis. ¹⁰ Ex Orientali Syria parte. ¹¹ Astrologi Babylonis,
et Syris. ¹² Jovis: ab ¹³ apus, id est, arena: in arenosis enim
Africanis desertis templum illi à Bacco conditum est propter fortunam ex ariete conspecto inventum: vel Hammonis ab Hebraico
solarium, simpliciorum Jovis in sublimi extremitate. ¹⁴ Oppido Phocidi, templo, et oraculo Apollinis insigui, quod tamen oraculum defecit, ut et reliqua adventu Christi: Vnde Pinturum de defectu oraculorum. ¹⁵ Ignoratio. ¹⁶ Supple huius, ut ille seleucus Mathematicus qui cum Othonem oim superstitione fore Neroni spondisset, tunc ultra imperium quoque promisit.

(*) Se veredictum nos Astrologos con haber estudo en cadencia.

Efferat, et patrios: an sic victurus adulter Post ipsam: * quid enim majus dare numina possunt?
(*) Hac tamen ignorat, quid sidus triste minetur
²⁶ Saturni, ²⁷ quo laeta Venus se proferat astro, ²⁸
Qui mensis damno, quæ dentur tempora lucro. ²⁹
Illi occursus etiam vitare memento,
In cuius manibus, ceu pinguis succina, ³⁰ tricas
Cernis ³¹ ephemeridas: quæ nullum consulit, et jam
Consultitur: quæ, castra viro, patriamque petente, ³²
Non ibit ³³ pariter, ³⁴ numeris revocata ³⁵ Thrasilli.
Ad primum lapidem vectari cum placet, hora
Sumicur ex libro, si pruri fricis ocelli
Angulus, inspecta ³⁶ genesi collyria poscit.
Aegra licet jaceat, capiendo nulla videtur
Aptior hora cibo, nisi quam dederit ³⁷ Petosiris.
Si ³⁸ mediocris erit, ³⁹ spatium lustrabile uerunaque
Metarum, et sortes ducet, ⁴⁰ frontemque, ⁴¹ manumque
Praebebit vati crebrum ⁴² poppysma rogante.
Divitibus responsa dabit ⁴³ Phryx augur; et indus
Conductus dabit astrorum, mundique peritus,
Atque aliquis senior, ⁴⁴ qui publica fulgura condit.

* Irenicus. ²⁶ Frigidi, et siccii, sortilegi, et divinatores, v. ⁴⁵
malefici. ²⁷ In quo signo, domo gaudent ascendens:
quos planetas habeat amicos, ⁴⁶ qui profitetur hominum
mores, naturas, et futuros etiam
eventus ex virtute, ac fronte percipere,
et praesidere, prius
habebit frontem, ut et... ⁴⁷ Chironauti, qui divinitatibus
incursum manus, praebet
manum. ⁴⁸ Ex manus contrecratione, ⁴⁹ osculum ex collis
sis labii sonans: ⁵⁰ concubitu.
Tiberius in otio apud Rhodium, ut
cognoscas: vide quae Suet. ⁵¹ Tiber. c. 14. Tacitus annab. 6. Dion.
⁵² lib. ⁵³ Nativitas thematis.
Brachianus: nam supra de Phry-
gis sacerdotibus dixerat, neque
iliu ista curabant, aut nocent.
⁵⁴ Insignis Astrologus Aegyptius.
⁵⁵ Paupercula. ⁵⁶ In circulo
maximo, ubi plurimi erant
et expiator. Pers. Satyr. 2. v. 22.

(*) Haec tamen locutum, quæ Astrologos consulti, ipsa quidem astrologa non est; ac peccates sunt, quæ astrologiam callent:
in quæ nunc invehitur Poeta.

¶ Piebium in Circu positum est , et in aggere fatum:
 ¶ Quae nudis longum ostendit cervicibus aurum,
 Consulti ante ¶ Phalas, delphinorumque columnas, 590
 An sagi vendenti nubat ¶ capone relicto.
 ¶ Hac tamen et partus subeunt discrimen, et omnes
 Nutricis tolerant fortuna urgente labores
 Sed jacet ¶ aurato vix illa puerpera lecto. 594
 Tantum ¶ artes hujus, tantum medicamina possunt,
 Quae steriles facit, atque ¶ homines in ventre necandos,
 Conducit. ¶ Gaude, infelix, atque ipse bibendum
 Porridge, ¶ quidquid erit: nam si ¶ distendere veller,
 Et ¶ vexare uterum pueris salientibus, ¶ esses
 Aethiopis fortasse pater: mox ¶ decolor haeres 600
 Implaret tabulas, ¶ nunquam tibi mane videndus.
 Transeo suppositos, et ¶ gaudia, votaque saepe
 ¶ Ad spurcos decepta lacus, atque ¶ inde petitos
 Pontifices, ¶ Salios, ¶ Scaurorum nomina ¶ falso
 Corpore laturos: stat fortuna improba noctu 605
 Arridens ¶ nudis infantibus: hos fover omnes,
 Involvitque sinu, domibus tunc porrigit altis,

¶ 42 Vilissimi homines, et ¶ 43
 Figuri, ut Iudii, astrologi, con-
 jectores, fanatici, in Circu mor-
 babantur. Piebii vates in circu
 sedent, et in aggere Tarquinii
 Superbi, qui est ad Circum. Sat.
 3. v. 65. Horatius Itagae appellat
 fallacem Circum: de his En-
 piis: Norvicanus haruspex, non
 de circu astrologos, etc. Et Ci-
 cero pro Milone: In Circu maxi-
 mo, etc. 43 Syra mulier, vel
 meretrix, urea gestans monilia,
 44 Sorilegos, et divinatores,
 qui in Circu ante Phalas, id est,
 turres lignae, et delphinorum
 columnas versabantur. 45 Pri-
 ore marito deserto, vel mortuo,
 46 Paupercula, 47 Diviti, et
 nobilis, ipsa dives. Hypallage,
 48 Veneficae. 49 Conceptus jan-
 et formatos. 50 Matrite. Scopeti-

¶ 51 Quidquid erit portio nisi
 abortum facientis. 52 Gravida-
 fieri. 53 Parere. 54 Ex adulto-
 rie conjugis tuae cum servo
 Aethiopio. 55 Niger, vel fuscus
 Mulato: ex parte Aethiopie, et
 mater Romana scriberetur libi
 haecis dicitate uxore, sapr. v.
 218. 56 Uprote malum ouen,
 et inauspicatum. 57 Patrum, de
 noctis, et suppositis, tanquam
 suis. 58 Lacum Velabrensem,
 quo exponebantur spuri. 59
 Clam à matribus, quae nigros
 suos ex Aethiopicis servis fecerunt,
 et à lacu Velabrensi
 petendos curarunt expositos
 aliarum foeminarum spurious af-
 ferri, quos maritis pro suis ob-
 trudant. 60 Maritis sacerdotes,
 61 Nobilium. 62 Supposito. 63
 Expositis nudis.

(*) Latin. fucu ententes, sine domo.

Secretumque sibi ¶ minum parat: hos amat, his se
 Ingerit, atque suos ridens producit alumnos.
 Hic magicos adserit ¶ cantus, hic ¶ Thessala vendit 610
 ¶ Philtra, quibus valeant ¶ mentem vexare mariti,
 ¶ Et solea pulsare nates: quod desipis, inde est,
 Inde animi caligo, et magis oblivio rerum,
 Quas modo gessisti; tamen hoc tolerabile, si non
 Et furere incipiis; ut ¶ avunculus ille Neronis, 615
 Cui totam ¶ tremuli frontem Caesonia pulli
 Infudit: quea non facier, quod principis uxor?
 ¶ Ardebat cuncta, et fracta compage ruebant,
 Non aliter, quam si fecisset Juno maritum
 Insanum: minus ergo nocens erit Agrippinae 620
 ¶ Boletus: siquidem unius praecordia pressit.
 Ille senis, * tremulumque caput ¶ descendere jussit
 In coelum, et * longam manantia labra salivam.
 ¶ Haec poscit ferrum, atque ignes, haec potio torquer,
 Haec lacerat mixtos equitum cum sanguine patres: 625
 ¶ Tanti partus equae, quanti una venefica constat.
 Oderunt natos de pellice: nemo repugnat,

64 Ludum, et varium iocum sent coelestes res, Jove in fu-
 ex his suppositis. 65 Incanta-
 menta, 66 Thessalia olim vence-
 ficiis, et magice famosa. 67
 Portiones amatorias. 68 Demen-
 tiis reddere. 69 Pro sua libidi-
 ne tractare. Pers. Sat. 5. v. 149.
 70 Caligula, qui ab uxore Cae-
 sonia creditur portonatus amato-
 ria quidam medicamenta, sed quod
 in futurum converterit. Sueton.
 Calig. cap. 50. Idem refert Jo-
 sephus Antiquit. I. 19. 71 Ca-
 runculam à fronte recente nati
 puli equini, id est, hippocma-
 tus supra v. 134. 72 Caligula
 furoris igne ardebat, ruebant
 que pessima res humanae, qua-
 rum habens temnir Romanorum
 Imperator, non secus ac nutas-

sent coelestes res, Jove in fu-
 rex his suppositis. 73 Quo venenatu-
 susulli: Claudium Imperatorem,
 74 Relatum enim inter deos,
 rursus à diis detrusum esse ad in-
 feros vocatur Seneca. ¶ 75 Caligula
 & 665 (*) Claudi Cesaris. * Er-
 rat enim Claudius tremulo capite,
 spumante rictu, humeribus
 naribus, etc. Sueton. Claud. 50.
 c. 75 Haec potio, et pilifera
 Caesoniam Caligulam in furiosam
 crudelitatem impulit. Exquisi-
 tum aliquod veneni genus pla-
 cebat, quod turbaret mentem,
 et mortem disserret. Tacitus 12.
 Ann. 76 Si tantum mali ex uno
 hippomane, quantum ex una ve-
 nefica?

(*) Est titulus, quem Sen. operi suo in derision. Claudi scripto praefi-
 xit, quasi diceret: post mortem eucurbita, ab ævi, post, et usus uerbis,
 eucurbita (calabaza): significavit Claudium inter eucurbitas potius
 quam inter Deos post mortem fuisse referendum.

Nemo vetat: jamjam privignum occidere fas est,
Vos ego pupilli, moneo, quibus amplior est res,
Custodite animas, et nulli credite mensas: 630
Livida materno furent adipata veneno.
77 Mordeat ante aliquis, quicquid porrexerit illa,
78 Quae peperit, timidus praegusteret pocula 77 pappas.
79 Fingimus haec, altum Satyra sumente⁸¹ cothurnus,
Scilicet, et finem egressi, legemque⁸² priorum, 635
Grande Sophioclae carmen⁸³ bacchamur hiatu,
Montibus ignotum⁸⁴ Rutulis, coeloque Latino.
Nos utinam vani! sed clamat⁸⁵ Pontia, *Feci*,
Confiteor, puerisque meis aconita paravi,
Quae depresna patent, facinus tamen ipsa peregi. 640
* Tunc duos una⁸⁶ saevissima viperæ coena?
Tunc duos? 77 septem, si septem forte fuissent.
** Credamus Tragici quicquid de⁸⁷ Colchide torva
Dicitur, et⁸⁸ Progne: nil contra conor, et illæ
Grandia monstra suis audebant temporibus, sed 645
79 Non propter nummos, minor admiratio summis
Debetur monstribus, 71 quoties facit ira nocentem

77 Praesulset, 78 Ipsa mater, nuberet. Martial. epig. 34. lib. 2.
quæ ut gratificetur secundo marito, veneno non raro tolle filios: & prius marito, ut ad illum rem integrum deferat: infra de Pontia. 79 Alumnus, vel tutor Syracusanus: ~~πατέρας~~, pater.
80 Aliquis forsanse arguit nos haec fingere, t.c. mox: Urnam quidem fingeremus, neque vera nimis essent, quæ memo-
ro. 81 Tragicam licetiam, et argumenta ficta, 82 Pogatum Satyricorum, 83 Poëticæ insti-
tuti furor canimus Tragica. Italis in montibus, id est, Romæ, Rutilli vero pomili Latii, 84 Put-
bii Petronii filii, *Vecti Bolani* uxori, quae duos ex Bolano filiis veneno sustulit, ut adulterio

(*) Quod eam deserens, Creusa uxorem duxerat.
(**) Quod Philomelam sororem compresserat, atque, ne rem de-
tegeret, ei linguam abscederat.

Hunc

Hunc sexum, et rabie jecur incendente feruntur
Præcipites, ut saxi jugis obrupta, quibus mons
Subtrahitur, clivoque latus pendente recedit. 650
Illa ego non tulerim, quæ⁸⁹ computat, et scelus ingens
81 Sana facit: 86 spectant⁹⁰ subcunctem fata mariti
Alcestim, et, 86 similis si permutatio detur,
Morte viri cupiant animam servare catellæ. 649
Occurrent multæ tibi⁹¹ (*) Belides, atque⁹² Eriphyiae:
Mane⁹³ Clytemnestram nullus non vicius habebit:
Hoc tantum resert, quod Tyndaris illa bipennem
72 Insulsam, et fatuam laeva, dexteraque tenebat;
At nunc res agitur tenui pulmone⁹⁴ rubetæ:
* Sed tamen et ferro, 71 si praegustaret Atrides 660
Pontica⁹⁵ ter victi cautus medicamina regis.

92 Deliberat modo, vers. 647.
93 Prudens, mons compo-
non ex vindicta, affectu, aut in-
firmitate. 94 In theatralibus lo-
dis representans. 95 Mariti
Admeti vitam sit morte redimen-
tem. 96 Sed his, si similes dare-
ntur permuto, opere radi-
merent vilam catellæ morte vi-
rl. 97 Similes Dana filibus L.
Quæ uno excepto maritos inter-
fecerat. 98 Cuiusmodi fuit Eri-
phyia, quæ vatem Amphiarium
maritum^(*) monili à Polynice

(*) Ita ab avo belo dieuae, ut et Donides à pure Danao: qui
cum ex oraculo audisset, à genero se interficiendum, recusavit so-
filias fratris Aegypti filii in uxores dare: ut bello coactus, morem
fratri gerere simulans, filiabis persuasit, ut in nuptiis nocte
vivos occiderent, quod et fecerat, excepta Hypermenestra: Dolium
peruersum ob tantum scelus irrito labore aquâ implere apud inferos
creduntur.

(**) Domi lacitantes, ne ad bellum Thebanum, ubi se perita-
rum, augur peritissimum prævidebat, ire cogretur.